

PLANLÆGNINGSRÅDET
for de højere uddannelser.

Bilag 1.

Den 7. december 1965.

Indstilling fra planlægningsrådet for de højere uddannelser til undervisningsministeriet om den geografiske placering af nye centre for højere uddannelser og forskning (universitetscentre) i Danmark.

Den 8. november 1965 oversendte undervisningsministeren til planlægningsrådet en henvendelse fra en række repræsentanter for kredse i det sydlige Jylland, som indtrængende henstillede, at ministeren søger udvirket, at der endnu i indeværende folketingsssamling træffes principiel beslutning om et sydjysk universitets geografiske placering. Idet ministeren henviste til folketingsudvalgets betænkning af 22. maj 1964 om oprettelse af et universitet i Odense, anmodede ministeren planlægningsrådet om at tage hensyn hertil i forbindelse med rådets almindelige overvejelser af den fremtidige universitetsudbygning.

Planlægningsrådet, der for tiden arbejder på en planskitse for den langsigtede udbygning af de højere uddannelser, har derfor følt sig foranlediget til allerede nu at fremkomme med en udtalelse vedrørende den geografiske placering af nye universitetscentre, medens den samlede planskitse først vil kunne foreligge i løbet af 1966.

Som et led i arbejdet med planskitzens udarbejdelse har rådet foretaget beregninger over den fremtidige tilgang til de højere uddannelser, taget i videst forstand, i tiden indtil 1980. Ud fra de forudsætninger, det er fundet rimeligt at lægge til grund, beregnes den årlige studenterproduktion til at stige fra ca. 8.600 i 1966 til 13.000-14.000 i 1980. Efter hidtidige erfaringer vil det herefter kunne forventes, at antallet af universitetsstuderende i det mindste bliver dobbelt så stort som nu, hvor det er ca. 22.000.

Dette skøn over den forventede udvikling bygger på en række forudsætninger bl. a. vedrørende fortsat begrænsning af tilgangen til de højere læreanstalter samt uddannelses-

struktur og studievilkår. Såfremt der skabes muligheder for en udvidelse af tilgangen til de højere læreanstalter, hvor der i dag er adgangsbegrænsning, vil presset på universiteterne formentlig blive noget mindre, men til gengæld vil kræves en større økonomisk indsats vedrørende udbygningen af de andre højere uddannelser.

Rådet har i øvrigt igangsat overvejelser vedrørende mulighederne for indførelse af en mere differentieret uddannelsesstruktur og behovet for nye uddannelsesformer, ligesom man overvejer generelle kriterier for de betingelser, som en studerende ved indskrivningen ved et universitet eller en højere læreanstalt må opfylde for at kunne gennemføre uddannelsen. Resultatet af disse overvejelser vil dog næppe føre til nogen væsentlig lettelse af presset på de højere uddannelser.

Under rådets drøftelser i foråret af situationen omkring de lægevidenskabelige fakulteter ved Københavns og Århus universiteter fremgik det klart, at en af de alvorligste hindringer for en udbygning af de højere uddannelser er mangelen på kvalificerede lærerkræfter, og hensynet hertil må være et af de vigtigste ved den nærmere tilrettelæggelse af udbygningen af de nye universitetscentre.

Allerede på grundlag af de hidtil foretagne beregninger er rådet nået til den opfattelse, at der sandsynligvis inden år 2000 vil opstå et behov for oprettelse af yderligere tre universitetscentre. Man anser det derfor for vigtigt, at man allerede nu træffer bestemmelser om, hvor de til sin tid bør etableres. En sådan fastlæggelse vil dels være af betydning for rådets videre arbejde, dels være